

چاپی یه کهم ۲۰۲۱

سەر که وتخی تو

نوسین و ئاماده کردن:

زهیتون ئیسماعیل ئیبراهیم

کتابخانه‌ی (PDF)

پیشہ کی

سہرہ تا دہمہ وی سوپاسی خودای گہ ورہو بالادہ ست بکہم کہ توانیم کتیبہ کہم تہ واو بکہم دواى
 ھہو ل و ماندوبونیکى زور بو ئہوہى بتوانم سودیک بگہیہ نم ئہم کتیبہ پیشکەشہ بہ گہنجانی
 ولاتہ کہم وہ ئہزیزانم ہیوام وایہ بتوانم سودیکی بچوکتان پ بگہینم ہیواى سہرکہوتن بو ھہموو
 لایہ ک دہخوزازم.

۹.۹.۲۰۲۰

روژی چوارشہ ممہ

زہیتون اسماعیل ئیبراھیم

سەرەتا

سەرەتا دەمەوی باسیکی کورتی خۆم بکەم من کەسیک بووم خەون و ئامانجیکی وام نەبوو لە ژیان
 پۆژەکانم ھەر بەشتی بۆسوود بەسەر دەبرد ھەموو پۆژیکم ھەر دووبارە و دووبارە بوو ھیچ شتیکی نوێ
 نەبوو لە ژیانم وە زۆر رقیشم لە کتیب خویندەنەو بوو بەلام دواي ئەوێ کە پشوو دەستی
 پیکرد بەھۆی نەخۆشی کۆرۆنا کاتی کەرەنتین ئەوکات لە پەیمانگا بووم لەم پشوو ھەستم بە بونی
 خۆم کرد وای کرد کە خەون و ئامانج و پلان دابنێم لەم پشوو و یستم ھاوڕێیەکی بدۆزمەو ھەمیشە
 لام بێت دۆزیمەو ھەموو بەھاوڕێی کتیب سەرەتا دەستم کرد بە خویندەنەو ھەم کتیب وام کرد ھەموو
 خولیاھەکم بچیتە سەر خویندەنەو تا وام لێھات ئاشقی کتیب بووم ئەو رقی ھەم کتیب نەما لە ناخم
 کتیب بوو بەبەشیکی لە ژیانی رۆژانەم تا وام لێھات خەونی ئەو ھەموو کتیبێکی بنوسم بەناوی خۆم
 وە ئیستاش دەستم کرد بە نوسینی کتیبەکەم تا بتوانم سودێک بگەیهێنم بە خوینەرانی لەژێر
 ناوێشان "سەرکەوتنی تۆ" بۆیە ئەم ناو ھەڵبژارد چونکە زۆریک لە گەنجەکانمان ھیچ ئامانج و
 خەون و پلانیان نییە لە ژیاندا زۆر بێ ھیواو بێ ئومێد بوونە ھەتا بەخۆشمەو وابوم بۆیە من بەتۆ
 دەلێم ھەستە خۆت بدۆزەو ھەتواناکانت بەھاکانت بدۆزەو گرینگی تۆ بێ ھودە نەھاتیتە دوونیا بەتایبەتی
 لەم وەزحە ئیستادا وە ئەمەش چەند وشەییەکی سودبەخشی تێدا ھەبێت ھانی گەنجەکان دەدا تاکو بتوانی
 خەون و ئامانجی ھەبێ لەژیان، ژیان بەبونی ئامانج جوانە بەھیواي سود بینین و سەرکەوتن بۆ ھەموو
 لایک.

باوهر به خۆبوون

یه کهم خالی سهرکه وتن باوهر به خۆبوون سهره تای دهستپیکردنی ههرکاریک پیویسته باوهرت بهوه هه بی که تۆ دهتوانی ئەم کاره بکهی ئاساییه با شکست بیی له کاره که دواى ههر شکستیک هه ئسانه وه ههیه دووباره دهست پیکردنه وه ههیه گرنه ئه وهیه تۆ وازنه هیی، تۆ کۆلنه دهی، تهنها له بهرئه وهی شکست هیی وازده هیی!! ئی بۆچی؟ نا زۆر هه لهی ده بی هیی باوهر به خۆبوون له ناخ هه بی هه رگیز کۆلنه دهی چونکه ئه وه خهونی تۆیه، ئامانجی تۆیه، سهرکه وتنی تۆیه... به لی تۆ دهتوانی ئه وه بکهی هه ولی ئه وه بده له ژياندا سهرکه وتوو بیت گه رچی بناغه ی سهرکه وتنه کان تیپه ریی ناخۆشی و سه ختی به لام له هه مووی گرنه تر متمانه به خۆبوونه.

خۆتبه

هه‌میشه ببه به‌خۆت مه‌به به ئه‌وان ئه‌وه‌بکه که ناخی خۆت ده‌یه‌وی نه‌ک ئه‌وه‌ی خه‌لکی
ده‌یه‌وی.

ههله

ئیمه‌ی مرۆف هه‌رگیز ناتوانین بێ که‌موکوری بین مه‌حاله‌ که‌سیک هه‌بێ هیچ که‌موکوری نه‌بێ.
ته‌نانه‌ت ئاده‌م و حه‌واش هه‌له‌یان کردیه‌ که‌ ئه‌وان یه‌ که‌مین مرۆف بوون له‌سه‌ر زه‌وی چۆن تۆ له‌و
باوه‌ره‌دايت که‌ بێ که‌موکوری بیت.

هه‌له‌کان به‌شیکن له‌ تاقیکردنه‌وه‌ ، به‌شیکن له‌ ئه‌زمون و فی‌ربوون ته‌نانه‌ت له‌وانه‌یه‌ هه‌له‌یه‌ک
ته‌واوی ژيان‌ت و بیرکردنه‌وه‌ت بگۆریت هه‌له‌کان بۆ ئه‌وه‌دروست بوون تا رینیشاندهرمان بێت به‌لام
وامه‌ که‌ هه‌له‌کان ب‌تروخین و خۆت زیندانی بکه‌ی له‌ هه‌له‌کانته‌وه‌ فی‌ربه‌ به‌لام سه‌رزه‌نش‌تی خۆت
مه‌که‌ له‌ کو‌تاییدا تو‌مرۆفیت.

بیگۆره

ئەگەر دەتەوی ژیان ت بگۆری ئەوا بیرکردنەو ت بگۆره.

لە رینگە ی بیرکردنەو ت کانمان چارەنوسمان دەگۆری ئیمە بەرھە می بیرکردنەو ت خۆمانین.

مه حال

مه حال چييه؟

له راستى دا مه حال هيچ پيناسهيه كى نيه چونكه هه رخوى وشهيه كى هيچه هيچ شتيك مه حال نيه
 نه گهر تو ئيستا دهلي ئهوا ژينگه و كۆمه لگه واي كردوه كه من نه توانم بيكه م مه حاله نا وانيه چونكه
 گهر تو به پهروش بيت بو ئه و شتهى دهتهوى پي بگه ي ئهوا هيچ شتي كارت لى ناك و ريگر نيه بهس
 ئهوه خوتى مه حالت له ميشكت چه قاندوو و شهى مه حال دهركه له ميشكت.

مرۆف بونەوهرێکی سەیره

مرۆفەکان ئاسایی نین هیچ شتێک ناتوانیت جێی مرۆف بگریتەو مرۆفەکان توانایان هەیە لە هەموو شتێک کارەبایان دروست کردووە، فرۆکەیان دروست کردووە، سەیارەیان دروست کردووە جۆرەها شتی تریان دروست کردووە کێ ئەو بەهرەییە پێداون بێگومان خودا خودا وای کردووە تاقەییەکی وای هەبێ خوای گەورە مرۆفی دروست کردووە بۆ ئەوێ ئاسمان و زەوی ئاوەدان بکەنەو.

خودای گەورە خۆی لە قورئان دەفەرمویت: ئێمە مرۆفمان لە باشترین شیوە دروست کردووە لەخۆت کەم مەکەرەو تۆ بۆ ئەو دروست بویت تا بەرهنگاری خۆت بیتەو بەرهنگاری هەموو سەختی و ناخۆشیەکان بیهو بەرهنگاری تاقیکردنەوێکانی خودا بیهو کەواتە تۆ مرۆفیت دەبێ بەرگەیی هەموو شتێک بگری لە ژياندا.

ژیان

ژیان په لکه زیرینه نیه، هندی جار ژیان هیڼده به قورسی روبه روت ده بیته وه ده تخته سهر نه ژنوکانت، به لام تو ده بی بهرگه ی هه موو نازارو شکست و که و تنه کان بگری بو نه وه ی بگه ی به وشته ی که . شایه نته سهرکه وتن نه وه یه که تو روبه روی هه موو نازارو کان بیته وه له پیناو نه وه ی تو ده ته وی گهر تو بارانت ده وی ده بی بهرگه ی هه وره بروسکه ش بگری سهرکه وتنیش وایه گهر ده ته وی ده بی بهرگه ی شکسته کانیش بگری.

کات

رۆبن شارما ده ئی: کات وهك ده نكۆله ی لم له ده ستمان ده روات ، هه رگیز ناگه ریته وه ئه وانیه ی کات به دانای به کاردینن پاداشته که یان ژیاننیک ده و له مه ند و پر به رهه م و ره زامه نده .

ئارامگرتن

ئەگەر تۆ دەتەوئى بگەي بە ئامانجەكەت ئەوا ئارامبگرە, خەلك شىكست دەھيىن چۈنكە ھەموو شتىكىيان خىرا دەوئى, ئارامناگرن ئى كەوايە تۆش ئارامبگرە چۈنكە سەركەوتنە مەزنەكان كاتى پىويستە. شەونخونى پىويستە كەوايە پەلەت نەبى لە بەدەست ھيىنانى رۆژنىك دىت پىي دەگەي چۈنكە ئارامتگرتوۋە.

ئامۇڭگارى بليۇنەرەكان

"بەھەرزانى بژى"

مەبەستى ئەۋەيە پارە مەدە بە شتى بېبەھا

مارك كوبان

"سەركىشى ئەنجامبەدە"

ئىلۋن مەسك

"ھەتا زوۋە بېبە بە بەرۈبەرى خۆت"

بىل گەيتس

ھیلاکی

ھیلاکی تۆ ھیلاکی

دهزانم ژیان عهزایی داوی

دهزانم دلت شکاوه

دهزانم ئازارت ههیه

دهزانم سهدهها خهم له ناخت ههیه

دهزانم ماندویت له ژیان

ئهوانه ههموی دهزانم بهلام تۆ بۆچی لیره؟ کاری تۆ چیه ؟ بۆ ئهوه هاتوی دهست بهرداری خهون و ئامانجه کهت بی له بهر ئهوهی پێیان گوئی ناتوانی، بهلام ههموو ئهوه ئازارو خهمانهن تۆ پیده کهیهنن ئهوه ئازارانهن به هیژت ده کهن دهتگهیهنن بهوهی دهتهوی چروکی کهسه سههرکه وتوه کان ئهوهیه که رابردویه کی به ئازاریان هه بهوه تا گهیشتون به ئامانجه کانیاں ئهوانه ههنگاوی گهوره بهتۆ دینن بیرت نه چیت

شکار عبدالله

سەرکەوتن

سەرکەوتن گەیشتن نیه سەرکەوتن گەشتە

گەیشتن لە گەڵ گەشت جیا

سەرکەوتن دڵیکی ئارامە

سەرکەوتن کۆلنەدانه

لەسەر ئەو شتە ی که دەتەوێ

لەسەر ئەو شتە ی هەوڵی بۆ دەدە

ئەو سەرکەوتنە تۆ کاتی گەیشتی نەووستی

گەیشتن بۆتۆ کۆتایی نییه

سەرکەوتن نوقته تۆقته یه بەلام کۆتایی نییه

نوقته یه ك دیتە پیش پێی دەگەیت

بەلام خەونیکی گەورەترت بۆ دروست دەبێ

ئەگەر دروست نەبێ ئەو سەرکەوتن نییه

چاك بزانه ئەو سەرکەوتن نییه

شکار عبدالله

دهزانی تۆ بۆچی نیگه رانی؟

چونکه تۆ به دوای شتیكه وهی كه هیتۆ نییه وه شتیكت ئیهمال كردوو كه هیتۆیه..!

چونكه گرینگی به كه سانیک دهدهی كه تۆیان لا گرینگ نییه, چونكه به دوای كه سانیکه وهی كه سودی بۆت نییه, چونكه کات بۆ كه سانیک تهرخانکردوو كه چی ئهوان کاتیان نییه بۆت تۆ هیشتاش ئامادهی نرخ و به های خۆت له دهست بدهی بۆ ئه وهی ئهوان تۆیان به دڵ بیت.

ته نانهت ئامادهی دهست به رداری سه رجه م خه ونه کانت بیت ته نها بۆ ئه وهی تۆیان به دڵ بیت, تا كه ی ده و روبه رمان به گرنگ بزانی له خۆمان کاتی ئه وه نه هاتوه ئاوریک له خۆمان بدهینه وه. کاتی ئه وه نه هاتوه به دوای خه ونه کانمان برۆین له مه وودوا خه ونه کانمان به گرنگ بزانی له قسه و قسه لوکی خه لکی با رازی دلی خۆمان بخه یه پێش رازی کردنی دلی خه لکیه وه با نیگه رانی كه سانیک نه بین كه باکیان به ئیمه نییه ئایا کاتی ئه وه نه هاتوه ئاوریک له خۆمان بدهینه وه با تا ئیره به س بیت.

خودا

بیرت نه چی تۆ خودایه کت هه یه له خوۆشی و ناخوۆشی له گه لته هه رکاتیک بته وی قسه ی له گه ل بکه ی گویت بۆ ده گری جا خوۆشیه که ی له وه یه خودا چیرۆکی زیانت هه موو ده زانی که چی هه ر گویشته بۆ ده گری بۆیه هه رکاتیک ناخوۆشی هاته ریت ئه وه بی هیوا مه به چونکه دلنیا به ئه وه حیکمه تیکی تیدایه خودا خوۆی باشته ده زانی چی بۆت باشه.

خودا دلخوۆشته ده کا به لام له وانیه که سیک بکاته دلخوۆشیت یان شتیک بۆیه نائومیدمه به هه رگیز مه وه سته له دوعا کردن خودا وه لامته ده داته وه له کاتیکدا که خوۆشته باوهرت یی نه بی به لی خودا.

پرسه!!!

لهخۆت پرسه من کیم ؟

لهخۆت پرسه بزانه بۆچی لێرهی ؟

لهخۆت پرسه ئامانجت چیه له ژيان ؟

لهخۆت پرسه له چ شتیکا بههرهت ههیه ؟

لهخۆت پرسه بۆچی دهژی دلت چی دهوی ؟

بیرت فراوان بکه تا وهلام ئهم پرسیارانه بدهیتهوه خۆت بدۆزهوه تا وهلام ئهوانهت دهست نهکوی
نازانی چیت پێویسته له ژيان ئامانجت چیه بۆچی لێرهی یه کهمین پرسیار گرنکه بزانی تۆ کیی ؟ خۆت
بدۆزهوه گرنگترین ئهو پرسیارانهی که تۆ پێویسته وهلامهکانی بزانی.

شكست

شكست ئەو نىيە كە تۆ جارنىك كەوتى ئىتر بلى تەواو من ناتوانم ئەنجامى بىدەم نا ئەو نىيە.

شكست ئەو نىيە گەر تۆ جارنىك كەوتى ئەوا تۆ دەجار ھەستەو بەھىزىكى زياتر و فېرىونىكى زياتر
بەيە كەم ھەنگاۋ سەركەوتوو نابى دەكەۋى ، دەشكىي ، بى ھىۋادەبى ، ئازار دەچىزى بەلام كەسى
سەركەوتوو دواى ھەموو ئەوانە ھىزىكى زياتر دروست دەبى لەناخى بە ئەزمونىكى زياتر دەستپېكەو
دەستپېكە.

خۆت خوشبویت

یه که مجار خۆت خوشبوئی چونکه خۆت ئەو کەسە ی هەموو ژیا نت لە گەلی دەبە یە سەر . خۆت خوشبویت و لە کاتە ناخۆشە کان پشت لە خۆت مە که چاوەرپی یارمەتی لە دەستی کەس مە که خۆت بجەنگە روبەروی کیشە کان ببەو ، روبەروی شکستە کان بەو ، پیویستە خۆت خوشبوئی ریز لە خۆت بگرە پیش ئەو ی هیچ کەسیکی تەرت خوشبوئی .

وازیینه

وازیینه له وتنی وشه ی من ناتوانم

وازیینه له سه رزه نشتکردنی خۆت

وازیینه له به کارهینانی وشه نیگه تیقه کان

وازیینه له وهی خۆت به کهم بزانی

وازیینه له رابردوو

وازیینه له هه موو ئه و شتانه ی ناره حه ت ده کهن

وازیینه له و که سانه ی زیانی هه یه بۆت

وازیینه له و که سانه ی دایم وشه ی نیگه تیف به کاردینن

وازیینه ، وازیینه ، وازیینه ... به سه ئیتر برۆ به دوای ناخی خۆت بکه وه وازیینه له خه مخواردن
ئه وهنده ی به دیار خه م داده نیشی برۆ به دوای ئامانجه که ت ئه و سه رکه وتوو ده بی وازیینه له هه موو
ئه وانه .

خەون

پەندىكى سويدى ھەيە دەلى: خودا كرمى داۋەتە ھەموو چۆلەكە يەك بەلام فرېي نەداۋەتە
ھىلانە كانيان.

دەي تۆش وايت خودا خەون و ئامانجى خستۆتە مېشكت بەلام نەك ئەۋەي كە بەي ھەولدان
خەونەكە خۆي بېتەدى پېۋىستت بە ھەول و ماندووبونە بۆ ئەۋەي خودا كارەكەت ئاسان بكا.

ژیان فیږی کردووم که پپوانه ی سهرکهوتن بهو مه کانه تانه ناکړی که که سیک پی گه یشتووه له ژیان به لکو بهو به ربه ستانه یه پپوانه ده کړی که به سهریان زال بووه له کاتی هه ولدان بو سهرکهوتن.

"بوکهړ واشنتون"

هيوئا

جوانترين شت له مروڦدا بونی هه‌بې هيوئا بونه به‌ژيان تۆی مروڦ بۆ ئه‌وه دروست نه‌بووی تا بې هيوئا
 بيت، تا بيه‌يز بې، تا خۆت له‌ده‌ست بده‌ی نا تۆ بۆ ئه‌وه نه‌بووی به‌لکو تۆی مروڦ ده‌بې به‌هيز بې
 ده‌بې هیوات هه‌بې به‌هه‌ر شتیک له‌ ژيان چونکه بې هيوئا بونت ناتگه‌یه‌نې به‌هیچ کوی جگه له
 ئازاردانی ناخی خۆت ده‌ی که‌وايه تۆ بۆچی خۆت نیگه‌ران ده‌که‌ی خۆت ئازار ده‌ده‌ی خۆت له‌باوه‌ش
 بگره‌ بلې شانازیت کپې ده‌که‌م خۆمی ئازیز تا ئیره‌ت هیناوه‌.

بەخۆت بلى

بەخۆت بلى ھەموو شتەكانى خۆم خۆش دەۋى باشىم ، مېھرەبانىم ، دلتەنگىم ، دلسۆزىم ، ھەر شتىكى خۆت بلى و بىكە بزانە چ دلخۆشت دەكا ئەنجامى بدە ھەمىشە با ھۆكارىك ھەبى بۆ دلخۆشيت توى مروف دلتەنگى ، شكاوى ، ئازاردراوى ، بەلام دواى ئەو ھەموو شتە ھۆكارىك ھەيە يان كەسلىك يان شتىك كە دلخۆشت دەكا ھىچ شكستىك و ھىچ خەمىك تا كۆتايى نىيە دلنيا بە روژنىك دىت تىدەگەى ئەو شكستەى تۆ ھىكمەئىكى تىدابوو دەى كەوايە ئىستا بەخۆت بلى خۆشم دەۋى.

تۆ

هېي تۆ شتيكت پي ده ليم

تۆ زور به هيزي

تۆ ده گهي به ئامانجه كهت

ژیان کورته

به فیروى مه ده به خه مباربوون ، گه شبین به ، به ئومید به ، دلخو شبه ، ئازاد به ، هه رچیه ك ده ته وى
 ببه کارى چاکهت خو شبوئ باشبه خو شه ویستی ببه خشه چونکه ئیمه بو هه می شه لیڤه نابین چی له
 ناخت دایه ئه نجامی بده گوئ به ئه ولولا مه ده خو ت چیت پی باشه بیکه خو ت مه گوره له به رئه وان
 باش و میهره بان به خودا له بیڤى ناكا دلنیا به چیت به خشی ئه وه دیتته وه ریټ ژیان ئه وه ناهینى دانیشی
 دانه به دانه ی خه مه کانت بژمیڤى خو ت ئازار بده ی ژیان کورته ده ی تاكو هه ی به خو شى ببه سه ر
 خو ت نیگه ران مه که خه ون و ئامانجت هه ی به دوای دا برو دلنیا به تییدا سه رکه وتوو ده ی ده گه ی
 به لوتکه ی سه رکه وتن.

سه رکه وتن وه ك مادده ی بیهوشکه ر وایه ، یه کجار به ده ستت هیئا ئاره زوی به ده سه تهینانی زیاتر
 ده که ی.

دهست پښکه

دهست بکه بهو ئامانجهی له میشتکت دایه برو به دواي چاوهړي چي دهکهي بوچی دهست پي
 ناکهي؟ بههانهت چييه؟ چاوهړي ئهوه دهکهي کهسيک دهستن بگړيت بو ئهوهي بگهي به
 خهونه کهت چاوهړي هيچ شتيک له کهس مه که ئهوه خوټي دهتواني ژيانت بگوري ، دهتواي بگهي به
 خهونه کهت ، دهتواني سهرکهوتوو بيت ، دهتواني ئهنجامي بدهي ئه گهر دهتهوي سهرکهوتوو بيت
 چيتر کات به فيرو مه ده دهست پښکه.

تۆ بەنرخى

تۆ ئازاي

تۆ بوپرى

تۆ گرنگيت

تۆ ئاقلى

تۆ باشى

تۆ جوانى

تۆ سەركە وتووى

تۆ دىل پاكى

تۆ ئەژى

تۆ بەردە وامبە

تۆبە ھېزى

تۆ دەتوانيت

بەلى تۆ تۆ دەلىم

خه‌نده

هه‌میشه با زه‌رده‌خه‌نه له‌سه‌ر لیوانت بی‌ت به‌رامبه‌ر به‌خه‌لکی رق و کینه له دلت ده‌رکه رووخۆش
به‌پیغه‌مبه‌ر(د.خ) ده‌فه‌رموئیت روخۆشیت به‌رامبه‌ر براکه‌ت چاکه‌یه.

دُنْيا به

دُنْيا به وهختيک دهشکييت ، جگه له خۆت که ستر بنيادن نانېته وه ، وهختيکيش شکست دهخوی جگه له ئيراده و متمانه به خۆبونت ناتوانيت سهرکه وتنت پي ببه خشيت ، هيږي وهستان جاريکي تر جگه له خۆت که ستر نيه تي بۆتۆ ، له چاواني ئهواني تر بۆ نرخ و به هاي خۆت وئيل مه به ، به لکو له ويژداندا به دواي بگهري ، ههروهختيک ويژدان ئارامبوو ، شکۆت بالا دهبيت ... وهختيکيش خۆت خۆت ناسي ، وتي ئهواني تر دهربارهي تۆ زيانتي پي ناگه يهن..!

د . محمود موعه زه مي

بەردەوامبە

بەردەوامبە لە ھەولدان مەوێستە تا ئێرەت ھێناو بەتەمای بگەرێتەو؟ بەردەوامبە لە کۆشش کردن تا دەگەن بە لوتکە بەردەوامبە لە ئەنجامدانی ئامانجە کەت نائومێد مەبە لەوێ کەسێک پێی وتی ناتوانی تەنھا وازمەھێنە ئاساییە بە شکست بێنی ، ئاساییە بە بکەوێت ئاساییە بە بلین ناتوانی ، ئاساییە بە قسەبکەن تەنھا ئەوێ ئاسایی نییە تۆ کۆل بەدەن ھەرگیز کۆلمەدە بەردوامی دەتگەنێت بە ئامانجە کەت.

تۆ ناتوانی بەدلی ھەمووان بیت ھەمووان لەخۆت رازی بکەیت بۆیە بەدوای ناخی خۆت بکەو
خۆت قبول بیت.

به‌لین به‌خۆت بده

به‌هیز بمینی که هیچ شتی نه‌توانی ئازاری می‌شکت بدات به‌لین بده تۆ ده‌توانی بگهی به‌خه‌ونه‌که‌ت به‌لین بده که‌س نه‌توانی ئامانج و خه‌ونه‌که‌ت له‌می‌شکت ده‌رکا ئه‌وانه‌ی پیت ده‌لین ناتوانی ئه‌وا خویان ئاستی ئه‌وه‌یان نییه‌ بگهن به‌تۆ بۆیه‌ ده‌یان‌ه‌وی ئامانج‌که‌ت له‌می‌شکت ده‌ربکه‌ن بۆیه‌ تۆ به‌رپه‌چیان بده‌وه‌ بلی ده‌توانم به‌لی تۆ ده‌توانی چونکه‌ به‌لینت به‌خۆت داوه‌.

بینوسه

هیڅی تو ده لیم نازانم تو کی کاتی ئەم نوسینه ده خوینیتته وه . وه نازانم چی له ناخت ههیه ، نازانم ئامانجت چیه ، نازانم چیت پئویسته له زیان.

من هیچ له وانه نازانم به لام با شتیکت پی بلیم هه لسته قه لهم و وه ره قه یه ک بیله برۆ شوینیکی چۆل ته نها بیربکه وه قه لهم و وه ره قه ت هینا ؟ له سه ر ئەم وه ره قه یه ی به رده مت هه رچی له ناخته بینوسه به نوسین ده توانی بگه ی به وه ی ده ته وی به شوینیکی هه لواسه هه موو روژ بیبینی هه رچی ئامانجیکت هه یه بینوسه با بچوکرین شتیش بیئ ئامانجه که ت هه ر بینوسه چونکه تا له شتی بچوک ده ست پی نه که ی ناگه ی به گه وره ترن ئامانج.

تو ئیستا هه موو شتیکت نوسی له سه ر ئەم وه ره قه ی به رده مت که واته چاوه ری چی ده که ی هه ر ئەمرۆ ده ست پیبکه به ئەنجامدانی ده ست پیبکه دلنیات ده که مه وه سه رده که وی ئەمرۆت له ده ست مه ده ده ست پی کرد من خودی خووم به نوسین ده ستم پیکرد دلنیام سودی ده بیئ بوئوش.

بهوهيوايهه

بهوهيوايهه تېبگهه هه موو شكستېك ماناي لاوازي نيهه

بهوهيوايهه تېبگهه هه موو هه له يهه ماناي نه وه نيهه مروځيكي كه مته رخه مي

بهوهيوايهه رابردوو وهك وانه يهه و نه زمونځك سهير بكهه

بهوهيوايهه ژيان له خوت ئالوزنه كهه

بهوهيوايهه خوت له دهست نه دهه

بهوهيوايهه بگهه به ئامانجه كهه

بهوهيوايهه دهست بكهه به نه وهه ناخه دهيه وي

دەرفەت

ئەو دەرفەتە لە دەست مەدە كە دیتە پښت بۆ ئەو دەست پښكەى ئەو تەكە هەلى تۆیه تەكە
ئامانجى تۆیه شتى كەمت پى بچوك نەبى ئەو هەلەنەن دەبیتە دەستپىكى ژيانى تۆ تاو كە بىقۇزىتەو بۆ
شتى گەرەترو سەكەوتنى مەزنتەر.

بجهنگه

بجهنگه له پیناو خهونه کهت و ئامانجه کهت چونکه ئهوه ئاواتی تویه دهبی بهرهنگاری ههموو ئهوه
 ئازارو شکست و ناخوشیانه بیهوه له پیناوی دا تا پپی دهگهی ریگی سهخت دهبری بهلام که پپی
 گهیشتی نازانی چهنده دلخوش دهبی بهلی بجهنگه وازنههینی چاوت لهسهه ئامانجه کهت بیت.

هونه‌ری دلخۆش بوون رازی بیت به‌وه‌ی هه‌ته‌ رازی بی به‌هه‌موو ئازار، ناخۆشی شکست

هه‌موو ئه‌و شته‌ به‌نرخانه‌ی پێت به‌خشاوه‌ به‌ئێ رازی به‌ ...

فېرېه

که سه نه رېښه کان له ژيانته دهرېکه نه و که سانه ی هه میښه سه رزه نشته ده که ن فېرېه لېیان
به دوورې نه و که سانه ی که پشگیریت ناکه ن ده یانه وی شکستی تۆ ببینن وازیان لېبېنه.

شکست یه کهم هه نځاوی سه رکه وتنه

هەندى كات

هەندى كات پىويستە بکەوى بۇ ئەوھى بەھىزىكى زياتر دەستپىبکە يەوھ کەوتن ماناى لاوازی نىيە بەلکو ماناى کۆلنەدانه ماناى بەردەوامبونە لە ئامانجە کەت.

هەندى كات پىويستە دوور لە ھەموو شتێك بىت دور لە ژاوە ژاوى دونيا سەرىك بەدى لە تەنھايى.

هەندى كات پىويستە برۆى بەناو دونياى سروشت دەرونت ئارام بکە يەوھ تۆ مروڤى ناوھ ناوھ پىويستت بە پشووھ.

گەر مروف ئامانجى نه بى له ژيان وهك ئامپرى له كاركه وتوو وايه

بوهسته له شکانی خۆت

بوهسته له گرینگی دان به شتانیک گرینگ نین

بوهسته له زۆر خهوتن

بوهسته له بهفیرۆدانی ژیاوت

بوهسته له بهفیرۆدانی کاتت

دهست بکه به خهون و ئامانجه کانت ههولێ بۆ بده گرینگترین شت ههولدانه پێی دهگه ی دنیابه.

هه‌رگیز کۆل مه‌ده

ده‌مه‌وی باسی نمونه‌ی که‌سیک بکه‌م...

ئه‌ویش له‌زاری جاک ما خۆیه‌وه "هه‌رگیز کۆل مه‌ده" یه‌کیکه‌له هه‌ره به‌ناوبانگترین دروشمه‌کانی جاک ماو ئه‌م دروشمه‌ش ده‌نگدانه‌وه‌ی کۆلنه‌دانی خۆیه‌تی وه‌ راهاتنیه‌تی له‌هه‌موو ئه‌و ره‌تکردنه‌وانه‌ی که‌ وه‌ریگرتوو له‌ ژیانیدا ، و به‌تایبه‌تی له‌ بواری کاردا به‌جۆریک که‌ داوای کاری له‌ ۳۰ شوینی جیاوازا کردوو به‌ وه‌رگیرانی وه‌ک پۆلیس و له‌ ۵ که‌س یان ۴ که‌س وه‌رگیران ئه‌و تاکه‌ که‌س بوو که‌ وه‌رنه‌گیرا جاک ما بوو، هاته‌ چین ۲۴ که‌س داوای کاریان پێشکه‌ش KFC وه‌ کاتیکی زنجیره‌ ریستوران‌تی نیوده‌وه‌له‌تی کرد و ۲۳ که‌س وه‌رگیران ئه‌و تاکه‌ که‌س وه‌رنه‌گیرا جاک ما بوو.

دوو جار له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی وه‌رگرتن له‌ زانکۆ شکستی هێناوه‌ . ۱۰ جار داواکاری خۆیندنی پێشکه‌شی زانکۆی هارفارد کردوو هه‌ر ۱۰ جار ره‌تکراوه‌ته‌وه‌ هه‌ر بۆیه‌ش جاک ما پێیوايه‌ یه‌کیک له‌ نه‌هێنیه‌کانی سه‌رکه‌وتن لێراهاتنه‌ له‌ وه‌رنه‌گرتن و ره‌تکردنه‌وه‌ ، چیرۆکی ژیا‌نی جاک ما گواستنه‌وه‌یه‌کی راسته‌قینه‌یه‌ له‌ سفره‌وه‌ به‌ره‌و لوتکه‌ ئه‌و پیاوه‌ی له‌هیچ کوی کاری پێنه‌ده‌درا ئیستا یه‌که‌مین به‌رئوبه‌ری جێبه‌جێکاری چین و هه‌موو ئاسیا‌یه‌ که‌ وینه‌که‌ی له‌ رووبه‌ری یه‌که‌می گو‌فاری فۆریس ده‌رکه‌وت بێت، ئیستا چیرۆکی ئه‌و پیاوه‌تان زانی چی لێ فی‌ربو‌یت؟ هه‌رگیز کۆل نه‌ده‌ی ئه‌و پیاوه‌ ئه‌وه‌نده‌ جاره‌ شکستی هێنا که‌چی هێشتا وازی نه‌هێنا کۆلی نه‌دا که‌ به‌ شکسته‌کان بروخی به‌لکو شکسته‌کان وای کرد به‌رزتر بێت و به‌هێزتر بێت ده‌ی تۆش به‌یه‌ک شکست واز دینی! نا دووباره‌ ده‌ست پێبکه‌وه‌ فی‌ربه‌ با شکسته‌کان نه‌تروخی‌ن له‌جیا‌تی ئه‌وه‌ی دانیشی به‌دی‌ار شکسته‌کانت خه‌م بخۆی برو دووباره‌ هه‌ولبده‌وه‌ سه‌رده‌که‌وی کۆل مه‌ده‌.

سوپاس گوزاربه

قهدری ئه و شتانه بزانه که ههته سوپاس گوزاربه ئه وهی ههته وه ئه وهشی له دهستت داوه نرخى سات به ساتى ژيانى بزانه سوپاسى هه موو شتيك بکه که ههیه له ژيانى وه لاھى جاريکیان چوم بو نه خوشخانه پیاویکم بینی که له سه ر عاره بانه بوو ناله نالی بوو له بهر ئازارى قاچى ئه وکاته زانیم له شساغیم چ نىحه تىكى جوانه که خوا پى به خشیوم زور سوپاس گوزارم ئه وه بزانه ناشوکر مه به به وهی بلی لوتم زله ، لیوم بچوکه ، بالام کورته ... هتد

قهدری ئه وه بگره که ههته ژيان گه شتيكى کورته .

دهی که وایه توش ئازادی، هندروستیت باشه هیشتا له ژيانى کات درهنگ نییه دهست پیبکه به ئامانجه که ت له بهرچی دهست پی ناکه ی به هانته چیه؟

چاوه رپی چی ده کهیت ته نها ههنگاوێک برۆپیشه وه هیزی متمانه خوێ دروست ده پی.

پۆيسته تىبگهين هه موو شتيك به پى مه به ست رونا دا ئازاره كان ، دل شان ، ناخوشي شكست...

هه موو ئه وانه زياتریش كه روبه رومان ده يته وه مه به ستيكى خو ي تيدا يه له وانه ي ئه و شته روينه دا با

ئه و تۆ توشي شتي گه و رته تر بو با يته وه بۆيه هيچ كات مه ئى بۆچى من تىبگه له و مه به سته ئه وه

هه موو ئاگدار كرده وه يه بۆ ئه وه ي گۆران كاري له خو ماندا بكه ين.

۲۲ ئامۆزگارى بېل گەيتس

✓ چواردەورت پر بکه له و که سانه ی که کپړکیت له گهل ده کهن

✓ متمانه ت به وه هه پې که جيهان باشر ده پې

✓ گه شېنی ده توانې تا دورت ببات

✓ هه مېشه زور پرسيار بکه

✓ بو ههر ئيشېک ده ته وې بکه یت زوو ده ست پې بکه

✓ کارى هاوبه ش له گهل خه لکدا بکه

✓ له کاردا نه وه نده ی نه موون پيوسته قوتابخانه پيوست نيه

✓ ههر زوو ببه سهر کارى خوت

✓ بو هه له کانت مه گرى لييانه وه فيربه

✓ هه م به دل و هه م به نه قلش کاربکه

✓ ژيان باشتړين قوتاڅانه يه نه ك زانكو و كوليژ

✓ له بهرام بهر گه مژگان نه رمو نياڼ به

✓ ته له فزيوڼ ژيانى راسته قينه نيه

✓ ژيان دادپه روه رانه نيه

✓ ئاماده به يو ريسك و خوځستنه مه ترسيه وه

✓ هه رگيز له ريڼگى سهركه وتن په له مه كه

✓ شانازى به خوځته وه بكه

✓ هه موو كات ساده و بي فيزيه

✓ شته كان ئه ريڼيانه وه ربگره

✓ با حه زت به فيريوون بيت

✓ شكسته كانت قبول بكه و بهرده وامبه

✓ سهركه وتنه كانيشته له گه ل هه مووان به ش بكه

ئۆپرا وىنفىرى

مىلانىي چارەنوسىكى رەش

لەوانەيە زۆرىكىمان ئەم ئافرەتە بناسىن ناويمان بىستى چىرۆكى ئەم ئافرەتە لىرەو دەست پىدەكات ئۆپرا لە كارەكەى وەك بىژەر دەرگرا لەبەرئەو بەشىوہى راستەوخو لە كاتى پەخشا گريا كاتىك ئۆپرا لە دايك بوو دايكى تەنھا ھەرزەكارىكى شونەكردوو بوو ئۆپرا بە ھەژارەك گەورە بوو ھەنىكجار لەبرى جلو بەرگ كىسى پەتاتەى لەبەر دەكرد لەبەر ئەو ھۆكارەش "ئۆپرا" توشى چەندىن شىوازى گالتەپىكردن و سوكاپەتيەك بوو بۆيە بريارى دا رووبكاتە گوندەكان و ھاوړىيەتى لەگەل ئاژەلەكان دروستكرد لەبرى مروف دايكى روژانە چەندىن سەعات بەردەوام وەك پاككەرەوہيەك كارى دەكرد زۆينەى جار ئۆپراى بەتەنھا لەمال جىدەھىشت ھەرچەندە ئۆپرا لە خویندن دا زۆر زىرەك بوو ، بەلام ژيانى مالاكەى روژ لەدواى روژ خراپتر دەبوو بەشىوہيەك كاتىك تەمەنى بوە ۹ سال لەلايەن زۆرىك لە خزمەكان توشى ئازاردان بۆوہ پاش چەندىن سال لە چەرمەسەرى ئۆپرا لە مالاكەى ھەلھات لە كاتىكدا تەمەنى تەنھا ۴ سال بوو دواتر لەئەنجامى دەستدرىژى كردنە سەرى ئۆپرا سكى پر بوو بەلام منداڵەكەى بەمردووى ۱ لەدايك بوو ئۆپرا پاش ئەو ھەموو ناخۆشيەكە بەسەرى ھات بريارى دا تەسليم نەبى بەلكو ژيانى بگۆرى بۆ باشتر بۆيە لەھەموو كات زياتر سەرنجى خستە سەر خویندەكەى توانى ئوفەرى زانكو بەدەست بەيئىت پاش ئەوہى لە پىشبركى رەوانىژى سەركەوتوو بوو . پاشان توانى نازناوى شاجوانى ناوخۆي بەدەست بەيئى ئىنجا بەشىوہى نيو دەوام بوە پىشكەشكارى رادىويى دواتر ئۆپرا بووہ گەنجترىن پىشكەشكارى ھەوالى كە كار لە تەلەفزيونى ناوخويىدا بكات...

بەلام لەبەرئەوێ لەپەخشی راستەوخۆی هەواڵەکاندا چەند هەواڵێکی گاریگەر و ناخۆش وای لێکرد بگری بۆیە گواستیانەوێ بۆ بەرنامەى بەیانیان سەربارى ئەوێ ئەو گواستەنەوێ وەك پلە نزمکردنەوێەك وابوو بەلام بوو هۆى کرانەوێ بەختى بەجۆرێك رۆلەكەى و کاریزمەكەى كە لەبەرنامەى بەیانیان دا بىنى بوو هۆى درەوشانەوێ ناونانگ دەركردنى ئەمەش بوو هۆى ئەوێ بىتە یەكێك لەباشترین پێشكەشكارەكان لەوكتەدا هەروەها بەرنامەكەى بۆ ماوێ ۲۵ سأل بەردەوامبوو كەسایەتیهكى بۆخۆى دروست كرد توانى كاریگەرى سیاسیشى هەبى ئۆپرا بوو یەكەم ژنە رەش پێست لە جیهاندا سامانەكەى بگاتە یەك ملیۆن دۆلار هەروەها توانى ۱۸ خەلاتى جیهانى بباتەوێ وەك خەلاتى ئىمى و ئۆسكار وەهەروەها توانى خەلاتى ئازادى سەرۆكایەتى بباتەوێ كە لەلایەن سەرۆكەوێ دەبەخشریت بەكەسایەتیه زۆر گرینگەكان لە ئىستادا ئۆپرا گۆفاریكى تايبەت بەخۆى هەیه لەگەل ئیسكەیهكى تەلەفزیۆنى و بەرنامەیهكى تايبەت بەناوى ئۆپرا سەربارى هەموو ئەمانە بەشداری لە بەخشینی سامانەكەى كردووێ بۆ چەندین پرۆگرامى رۆشنییری و فێركارى گەشتى ژيانى ئۆپرا ئەوێمان پى دەلێت كە رێگای سەرکەوتن هەموو كات ئاسان نیه.

لەچەند وتەيە كيدا ئۇپرا دەئیت

ئەو كارانە بكە كەوا ھەست دەكەى پیت ناكرى شكست بەینە پاشن ھەولبدەرەوہ ...!

ئەو كەسانەى ھەرگیز نەكەوتون ھەرگیز نەگەیشتون بەھیلی كۆتایى.

لەو بروايە دام ئەوہى رودەدات لەژيانماندا ھۆكارپكى ھەيە ھەموو ئەزمونىك ھەرچيەك

بیت پەيامىك و كتيبيكە بۆ ئیمە پيويستە ئامادە بين بۆ خويندنەوہ .

وہئىستاش چىرۆكى ئەم ئافرەتەت زانى لەچيەوہ بوو بەچى بۆيە پیت دەئیم تۆش بەيەكەم شكست

وازمەھينە شكستەكان ئەزمونت پى دەدەن و فيرت دەكەن دەتگەيەنن بەوہى دەتەوى ئەگەر لە ژيان

ھيچ ھەلەيەكت نەكرد ھيچ كيشەت نەبوو ئەوا بزانه ريگاكت ھەلەيە بۆيە ھەرگیز كۆل مەدە

دوو بارەو دوو بارە دەست پيىكەرەوہ.

کات به فيرو مه ده به بيرکړنه وه له دوښي ، ساليک پيش ئيستا ، مانگيک ، ههفته يه ک
چونکه هيچي ناگوري ته نه بيرکړنه وه تئکده دا ئازارت ده دا واز بينه بابروا ناگه رتيته وه.

گرنگ ئيستاته ئيستات گه شاوه بکه يت هيږي ئيستات به کاربينه نه وه ي روست بلي خوات له گه ل
وانه يه کي جيپه يت نه وه گرنگه ته مام.

کۆتايي

وہ لہ کۆتاييدا سوپاس تا ئېرہ لہ گەلّم بویت خوینەری کتیبە
 خنجیلانہ کہم بوویت هیوام وایہ گەر گۆرانکاریہ کی بچوکیش
 بێت لہ خۆتا کردبێت.

۹.۹.۲۰۲۰

"زەیتون ئیسماعیل ئیبراھیم"

